

«ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1981 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ



# Απόφαση «σωσίβιο» στους αεριτζήδες του ΧΑΑ

ΜΕΡΟΣ 126ο

Του ΣΤΕΦ. Β. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ  
anagrostou@elefteros.gr

**Σ**τα μέσα Σεπτεμβρίου του 1999 προέκυψαν ξαφνικά δύο σημαντικά προβλήματα. Το πρώτο αφορούσε την ενίσχυση του πληθωρισμού από αιτία που μέχρι τότε δεν μπορούσε να υπολογισθεί. Επρόκειτο για το κύμα αυξήσεων που προκλήθηκε στα ενοίκια των κατοικιών εξαιτίας του μεγάλου σεισμού της 7ης Σεπτεμβρίου, του οποίου το επίκεντρο ήταν στην Πάρνηθα και οι επιπτώσεις στην Αττική. Το δεύτερο αφορούσε την κάμψη που είχε αρχίσει να έχει το Χρηματιστήριο.

Όσον αφορά στο πρώτο θέμα του κινδύνου, που συνεπαγόταν μια αύξηση στα ενοίκια, πραγματοποιήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου σύσκεψη μεταξύ του τότε υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομίας και του τότε υπουργού Ανάπτυξης κ. κ. Πάννου Παπαντωνίου και Ευ. Βενιζέλου, στην οποία συμμετείχαν και εκπρόσωποι της κτηματογοράς. Αρχικά δόθηκε η εντύπωση ότι οι τιμές στα ενοίκια κατοικιών θα παρέμεναν στα μέχρι τότε επίπεδα, πήλν όμως ύστερα από λίγες ημέρες δημοσιεύθηκαν (18-9-1999) καταγγελίες ότι η ζήτηση κατοικιών, σε αρκετές περιπτώσεις αύξησε τα ενοίκια μεταξύ 10-20%.

**Σημίτης για ΧΑΑ: Σε λίγες μέρες θα δείτε...**

Το δεύτερο αφορούσε την αντιμετώπιση της κατάστασης στο Χρηματιστήριο, γιατί είχε αρχίσει να «πέφτε». Ο τότε πρωθυπουργός Κ. Σημίτης, κατά τη συνεδρίαση της Εκτελεστικής Γραμματείας του ΠΑΣΟΚ στις 22 Σεπτεμβρίου 1999, διαβεβαίωσε τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ ότι το κλίμα στο Χρηματιστήριο θα εξομαλυνόταν μέσα στις επόμενες ημέρες λέγοντας επί λέξει: «Η κατάσταση στο Χρηματιστήριο θα εξομαλυνθεί μέσα στις επόμε-

νες 1-2 ημέρες», τονίζοντας ότι η κατάσταση δεν είναι εκτός ελέγχου, ενώ έγινε και δέκτης της έντονης φημολογίας για χειραγώγηση της αγοράς από την κυβέρνηση.

Πράγματι, μετά και την πτώση που κατέγραψαν οι τιμές στο Χρηματιστήριο στις 27 Σεπτεμβρίου, η κυβέρνηση Σημίτη, μέσω της Τραπέζης της Ελλάδος, έσπευσε πανικόβλητη να παρέμβει στην αγορά επιτρέποντας τριπλάσιασμό των δανείων για αγορά μετοχών, αδιαφορούσα αν αυξανόταν η πιστωτική επέκταση, την οποία υποτίθεται ότι ήθελε να περιορίσει για αναπληθωριστικούς λόγους! Συγκεκριμένα, με τρεις αποφάσεις της η Τράπεζα της Ελλάδος παρέσχε τη δυνατότητα δανεισμού από τις τράπεζες με ενέχυρο μετοχές μέχρι 15.000.000 δρχ. ακόμη και σε εκείνους τους επενδυτές που αγόρασαν μετοχές με... «αέρα»! Επίσης, έδωσε τη δυνατότητα δανεισμού των χρηματιστηριακών εταιρειών από τις τράπεζες και παρέτεινε μέχρι τις 31 Μαρτίου του 2000 (σ.σ. δηλαδή μετά τις θεωρούμενες ως βέβαιες πρόωρες εκλογές του Μαρτίου 2000), τη δυνατότητα έκδοσης εγγυητικών επιστολών από τις τράπεζες κατ' εντολή των χρηματιστηριακών εταιρειών και υπέρ του αποθετηρίου τίτλων, για την κάλυψη των αναγκών εκκαθάρισης των χρηματιστηριακών συναλλαγών!

**Τριπλάσιασμός δανείων για αγορά μετοχών!**

Σε ανακοίνωση της Τραπέζης της Ελλάδος για την αύξηση του ορίου δανεισμού με ενέχυρο μετοχές, ομοιογενή ξεκάθαρα ότι αυτή έγινε για να περιορισθεί η... ρευστοποίηση μετοχών στο Χρηματιστήριο, συνέπεια της οποίας σημειώνεται πτώση των τιμών στη Σοφοκλήους! Χαρακτηριστικά αναφερόταν:

«Οι ως άνω ρυθμίσεις εκτιμάται ότι θα συντελέσουν στον περιορισμό των πιέσεων για ρευστοποίηση τίτλων και θα βελτιώσουν περαιτέρω την αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της χρηματοδότησης των χρηματιστηριακών συναλλαγών».

Ειδικότερα, η πρώτη απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος, που αφορά τον τριπλάσιασμό του ορίου των δανείων με ενέχυρο μετοχές, προέβλεπε:

Αυξάνεται από 5 εκατ. σε δρχ. 15 εκατ. το όριο χρηματοδότησης των φυσικών προσώπων από τα πιστωτικά ιδρύματα για την αγορά τίτλων. Δεν μεταβάλλεται ο υφιστάμενος περιορισμός ότι η χρηματοδότηση αυτή δεν δύναται να υπερβαίνει το 50% της τρέχουσας αξίας των τίτλων. (σ.σ. π.χ. για δάνειο 10.000.000 θα έπρεπε να ενχυρασθούν μετοχές αξίας 20.000.000 δρχ. με την αξία που είχαν τότε).

**Δάνεια και σε όλους όσοι αγοράζουν μετοχές με... αέρα!**

• Η χρηματοδότηση χρησιμοποιείται τόσο για την αγορά νέων τίτλων όσο και για την εξόφληση υποχρεώσεων που συνδέονται με αγορά τίτλων που έχει ήδη πραγματοποιηθεί. (σ.σ. με την αναφορά αυτή στην ουσία καλύπτονταν και εκείνοι οι επενδυτές που έδωσαν εντολές για αγορά μετοχών, χωρίς να έχουν καταβάλει το σχετικό ποσό, εκείνοι δηλαδή που αγόρασαν μετοχές με «αέρα», ελπίζοντας ότι σε 2-3 ημέρες θα ξαναπουλούσαν τις αγορασθείσες μετοχές και θα τους έμεινε η διαφορά, εφόσον βέβαια το Χρηματιστήριο είχε άνοδο)!

Η δεύτερη απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος που αφορά τη δανειοδότηση των χρηματιστηριακών εταιρειών ανέφερε τα ακόλουθα:

• Απελευθερώνεται το καθεστώς που διέπει τη χρηματοδότηση των ΕΠΕΥ και των χρηματιστηριακών εταιρειών από το τραπεζικό σύστημα. Το ύψος και οι λοιποί όροι της χρηματοδότησης θα

καθορίζονται από τα συμβαλλήσιμα μέρη (σ.σ. μέχρι τότε δεν επιτρεπόταν η χρηματοδότηση των χρηματιστηριακών εταιρειών από τις τράπεζες. Με τη δυνατότητα που τους παρέχει η χθεσινή απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος, όποιες χρηματιστηριακές εταιρείες έχουν π.χ. ανοίγματα, μπορούν να τα καλύψουν παίρνοντας δάνειο από κάποια τράπεζα, με όρους της αγοράς).

Στην ανακοίνωση της Τραπέζης της Ελλάδος διευκρινιζόταν ότι «μέχρι σήμερα η εξόφληση των χρεωστικών υπολοίπων στους τρεχούμενους λογαριασμούς των πιο πάνω εταιρειών που προέκυπταν κατά την εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών, έπρεπε να πραγματοποιείται εντός 5 ημερών».

• Με την τρίτη απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος, προέβλεπε ότι η παράταση της προθεσμίας για 6 μήνες (μέχρι τις 31 Μαρτίου 2000), που αφορά την ευχέρεια έκδοσης από τα πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες) εγγυητικών επιστολών για κάλυψη των αναγκών εκκαθάρισης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, οι οποίες εκδίδονται κατ' εντολή των χρηματιστηριακών εταιρειών και υπέρ της Α.Ε. αποθετηρίων τίτλων.

Το εκπληκτικό στην όλη υπόθεση και πάντως πριν από τις προαναφερθείσες αποφάσεις του τότε διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος, οι οποίες συνιστούσαν πολιτική τεχνητής στήριξης του Χρηματιστηρίου, είναι ότι ο κ. Λουκάς Παπαδήμος, στις 20 Σεπτεμβρίου, μετά την ολοκλήρωση μιας σύσκεψης με τον Πάννο Παπαντωνίου με θέμα την πορεία του Πληθωρισμού, είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο μείωσης των επιτοκίων δανεισμού λέγοντας επί λέξει: «Δεν είναι ώρα για αποκλιμάκωση επιτοκίων. Πρέπει πρώτα να επιτύχουμε διατηρησιμότητα του πληθωρισμού κάτω από το 2%». Και δεν είχε άδικο. Τα επιτόκια των 10ετών ομολόγων ήταν στο 6,76% και των 3ετών στο 7,32%.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ